Trafi Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

Päiväys/ Datum 16.02.2018

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Dnro/Dnr TRAFI/52337/03.03.01/2018

Viite/ Referens Lausuntopyyntö HE 180/2017 vp

Liikenteen turvallisuusviraston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt 8.2.2018 Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Trafi kiittää mahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Yleistä

Trafi on ollut mukana hallituksen esityksen valmistelussa ja kannattaa sen toteuttamista. Trafi pitää tieliikennelain kokonaisuudistusta perusteltuna ja tarpeellisena.

Hallituksen esityksessä tieliikennelaiksi esitetään säädettäväksi useista sellaisista asioista, joista voimassa olevan lainsäädännön mukaan säädetään valtioneuvoston asetuksella tai liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella. Tällaisia ovat muun muassa moottorikäyttöisten ajoneuvojen suurimmat sallitut ajoneuvokohtaiset nopeudet, liikennemerkit ja muut liikenteen ohjauslaitteet sekä niiden käyttö, ajoneuvolle ja ajoneuvoyhdistelmälle tiellä yleisesti sallitut mitat ja massat sekä ajoneuvon kuormaaminen, kuorman varmistaminen, hinaaminen ja näistä myönnettävät poikkeukset. Ajoneuvolle ja ajoneuvoyhdistelmälle tiellä yleisesti sallittuihin mittoihin ja massoihin tulee kansallisten tarpeiden lisäksi usein muutoksia Euroopan unionin lainsäädännöstä tai kansainvälisistä sopimuksista. Koska lakiesityksen mukaan tällaisista Euroopan unionin lainsäädäntöön tai kansainväliseen sopimukseen perustuvista yksityiskohtaisista ja teknisluonteisista asioista, kuten akselille tai telille kohdistuvasta suurimmasta sallitusta massasta säädetään lailla, tulee eduskunnan jatkossa hyväksyä sekä sopimusten tekeminen että sen edellyttämien velvoitteiden mukaisten lain säännösten muuttaminen.

Hallituksen esityksestä on syytä huomioida, että nyt tarkasteltavana oleva tieliikennelakia koskeva esitys ja samanaikaisesti tarkasteltavana oleva hallituksen esitys 145/2017 liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta olisivat keskenään linjassa.

Liikennesäännöt

Liikennesääntöjä koskevien säännösten sanamuodoissa on huomioitu automaattisten ajoneuvojen käyttöönotto ja useissa esityksen säännöksissä ei viitata kuljettajaan velvollisuuksien kohteena. Liikenteen turvallisuusvirasto kannattaa esitetynkaltaista sääntelyä, joka mahdollistaa automaattisten ajoneuvojen käyttöönoton.

Raitioteiden tasoristeykset

Lakiesityksen 2 §:n mukaan tasoristeyksellä tarkoitetaan liikennemerkillä merkittyä samassa tasossa olevaa tien ja erillisen rautatien tai raitiotien risteämää. Tasoristeys voi siis jatkossa olla myös raitiotien tasoristeys. Raitiotien tasoristeyksen rakenteelle tai varoituslaitteiden käytölle ei kuitenkaan ole muualla säädöksissä esitetty vaatimuksia (esim. risteyskulmasta tai näkemistä) toisin kuin rautateillä.

Seuraamusjärjestelmä

Ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu

Esityksessä esitetään laajennettavaksi kiinteän maksun käyttämisen soveltamisalaa automaattisessa liikenteenvalvonnassa, jolloin liikennerikkomuksen seurauksena määrätystä ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta vastaisivat ensisijassa ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija, tilapäinen käyttäjä tai käyttövastaava. Soveltamisalan laajennuksella mahdollistetaan automaattista valvontaa monipuolisesti erilaisten liikennesääntöjen noudattamisessa. Liikenteen turvallisuusvirasto pitää soveltamisalan laajentamista kannatettavana ja katsoo, että ajoneuvokohtaisen seuraamuksen määräämisen käyttöalan edelleen laajentamista tulisi arvioida myös jatkossa.

Liikennevirhemaksun käyttöönotto muuttaa nykyistä seuraamusjärjestelmän systematiikkaa huomattavasti. Liikenteen turvallisuusviraston katsoo, että hallinnolliseen virhemaksuun siirtyminen edellyttää poliisin osalta uutta tietojärjestelmää tai muutoksia vanhoihin, jotta virhemaksuja voidaan poliisin toimesta käsitellä. Tässä yhteydessä myös ajokieltojen käsittely on tarkoituksenmukaista toteuttaa poliisin omissa tietojärjestelmissä.

Voimaantulosta

Lait on tarkoitettu pääosin tulemaan voimaan vuoden 2019 aikana. Voimaantulon ajankohtaan vaikuttaa oleellisesti se, missä aikataulussa poliisi pystyy tekemään uuden tietojärjestelmän tai muuttamaan vanhoja tietojärjestelmiään. Aikataulun arvioiminen sekä kustannusten arviointi mietitään yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston ja poliisihallinnon kanssa.

Marko Sillanpää
Tieliikennejohtaja